

Programování grafických aplikací (BI-PGA), Přednáška č. 9

2D grafika - GIMP: Metodika programování pluginů

Jiří Chludil

Fakulta informačních technologií
České vysoké učení technické v Praze
<https://courses.fit.cvut.cz/BI-PGA/>

ZS 2024/2025

Lety, pády, kotrmelce při vývoji zásuvných modulů v GIMPu

- Mizerná dokumentace!
- Rozdíly mezi Python a C++ implementací!
- Špatná zpětná vazba a ladění!
- GIMP používá Python 2 (OMG)!!!!
- Náročné napojení externích knihoven!
- POZOR!! Na data uložená v hlavní aplikaci GIMP
- Cvičící je občas zmatený (Grrrrr)

Co je třeba řešit u zásuvných modulů GIMPu

- **Vývojový jazyk a prostředí**
- Typ modulu
- Životní cyklus modulu
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- Registrace
- Uživatelské rozhraní modulu
- Použité matematické a grafické funkce
- API rozšiřované aplikace

Vývojový jazyk a prostředí (podpora OS)

- C
 - ▶ Linux - potřeba Cxx, knihovny jsou součástí instalace Gimpu
 - ▶ Windows - potřeba Cxx, MINGW, knihovny jsou součástí instalace Gimpu - velmi složité nastavení
- C++
 - ▶ nadstavba nad C API
 - ▶ Linux - potřeba G++, knihovny jsou součástí instalace Gimpu
 - ▶ Windows - potřeba G++ ,MINGW, knihovny jsou součástí instalace Gimpu - velmi složité nastavení
- Python (3. přednáška)
 - ▶ kompilátor součástí GIMPu
 - ▶ pomalejší jak C a C++
 - ▶ Linux - stačí nakopírovat do správného adresáře
 - ▶ Windows - stačí nakopírovat do správného adresáře

Co je třeba řešit u zásuvných modulů GIMPu

Vývoj pod C/C++

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- **Typ modulu**
- Životní cyklus modulu
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- Registrace
- Uživatelské rozhraní modulu
- Použité matematické a grafické funkce
- API rozšiřované aplikace

Typy modulů u Gimpu

- Filtry
 - Import
 - Export
 - Formát
 - Výběr
 - Výběr Barvy
 - Automatizace
- 1 Primárně jde o formální dělení
 - 2 Je třeba koordinovat s umístěním v menu
 - 3 Funkcionální API je nezávislé na typu modulu

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- Typ modulu
- **Životní cyklus modulu**
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- Registrace
- Uživatelské rozhraní modulu
- Použité matematické a grafické funkce
- API rozšiřované aplikace

Životní cyklus modulu

```
struct GimpPlugInInfo {
    GimpInitProc init_proc;
    // Volání při startu modulu před zobrazením GUI
    GimpQuitProc quit_proc;
    // Volání při ukončení modulu
    GimpQueryProc query_proc;
    // Instalace modulu a inicializace dle zdrojů
    GimpRunProc run_proc;
    // Vlastní provedení funkce modulu
};
```

- 1 Pokud nechceme volání použít, stačí dát *NULL*

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- Typ modulu
- Životní cyklus modulu
- **Nastavení prostředků (konfigurace)**
- Registrace
- Uživatelské rozhraní modulu
- Použité matematické a grafické funkce
- API rozšiřované aplikace

Nastavení prostředků (konfigurace) C

```
void gimp_install_procedure(  
    char* name, // Název (identifikace) modulu  
    char* blurb, // Název v menu  
    char* help, //Popis modulu  
    char* author, //Jméno autora  
    char* copyright, //Copyright  
    char* menu_path, //Cesta v menu  
    char* image_types, //Podporované formáty  
    GimpPDBProcType type, //Typ procedury  
    int nparams, //Počet vstupních parametrů modulu  
    int nreturn_vals, //Počet výstupních parametrů  
    GimpParamDef* params, //Pole vstupních parametrů  
    GimpParamDef* return_vals //Pole výstup. parametrů  
);
```

Nastavení prostředků - Podporované formáty

```
char* image_types, //Podporované formáty
```

- RGB
- RGBA
- RGB*
- GRAY
- GRAYA
- GRAY*
- INDEXED,
- INDEXEDA
- INDEXED*

Nastavení prostředků - Typ procedury

```
GimpPDBProcType type, //Typ procedury
```

Enum typ

- GIMP_INTERNAL, Interní procedura GIMP
- **GIMP_PLUGIN** Zásuvný modul GIMPu
- GIMP_EXTENSION Rozšíření GIMPu
- GIMP_TEMPORARY Dočasná (temporary) procedura

Nastavení prostředků - Parametry

```
GimpParamDef* params, //Pole vstupních parametrů  
GimpParamDef* return_vals //Pole výstup. parametrů
```

```
void GimpParamDef struktura(  
    GimpPDBArgType type; //Typ parametru  
    gchar *name; //Jméno parametru  
    gchar *description; //Popis parametru  
);
```

GimpPDBArgType

- GIMP_PDB_INT32
- GIMP_PDB_INT16
- GIMP_PDB_INT8
- GIMP_PDB_FLOAT
- GIMP_PDB_STRING

Nastavení prostředků - Parametry

GimpPDBArgType (Pokr.)

- GIMP_PDB_INT32ARRAY
- GIMP_PDB_INT16ARRAY
- GIMP_PDB_INT8ARRAY
- GIMP_PDB_FLOATARRAY
- GIMP_PDB_STRINGARRAY
- GIMP_PDB_COLOR - barva
- GIMP_PDB_REGION - obdélníková oblast
- GIMP_PDB_DISPLAY - ???
- GIMP_PDB_IMAGE - obrázek
- GIMP_PDB_LAYER - vrstva
- GIMP_PDB_CHANNEL - kanál

Nastavení prostředků - Parametry

GimpPDBArgType (Pokr.)

- GIMP_PDB_DRAWABLE - výstup
- GIMP_PDB_SELECTION - Výběr
- GIMP_PDB_BOUNDARY - Hranice
- GIMP_PDB_PATH - Cesta
- GIMP_PDB_PARASITE - ???
- GIMP_PDB_STATUS
 - návratový status modulu např. GIMP_PDB_SUCCESS
- GIMP_PDB_END - ???

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- Typ modulu
- Životní cyklus modulu
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- **Registrace**
- Uživatelské rozhraní modulu
- Použité matematické a grafické funkce
- API rozšiřované aplikace

Registrace v menu

```
void gimp_plugin_menu_register(  
    const gchar *procedure_name,  
                // Název (identifikace) modulu  
    const gchar *menu_path //cesta v menu  
);
```

- 1 Název modulu musí být shodný s jménem uvedeným v instalaci
- 2 Cesta musí existovat

Nastavení prostředků a registrace - Příklad

```
static GimpParamDef args[] = {
    {
        GIMP_PDB_INT32, "run-mode", "Run mode"
    },
    {
        GIMP_PDB_IMAGE, "image", "Input image"
    },
    {
        GIMP_PDB_DRAWABLE, "drawable", "Input drawable"
    }
};
```

Nastavení prostředků a registrace - Příklad

```
gimp_install_procedure (  
    "add-color",  
    "Posun barev ve všech kanálech",  
    "Modul posune RGB barvy o hodnotu v parametru",  
    "Jiří Chludil",  
    "JCH",  
    "2017",  
    "Posun barev (bez náhledu)...",  
    "RGB*, GRAY*",  
    GIMP_PLUGIN,  
    G_N_ELEMENTS (args), 0,  
    args, NULL  
);
```

Nastavení prostředků a registrace - Příklad

```
gimp_plugin_menu_register (  
    "add-color",  
    "<Image>/Filters/Misc"  
);
```

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- Typ modulu
- Životní cyklus modulu
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- Registrace
- **Uživatelské rozhraní modulu**
- Použité matematické a grafické funkce
- API rozšiřované aplikace

Uživatelské rozhraní modulu C

Použito GimpWidgets s použitím GTK (API na GIMP Widget)

```
dialog = gimp_dialog_new ("
    Posun Barev",
    "addColor",
    NULL,
    0,
    gimp_standard_help_func,
    "add-color",
    GTK_STOCK_CANCEL,
    GTK_RESPONSE_CANCEL,
    GTK_STOCK_OK,
    GTK_RESPONSE_OK,
    NULL
);
```

Uživatelské rozhraní modulu C

```
spinbutton = gimp_spin_button_new (  
    &spinbutton_adj, bvals.level, 1,255,1,1,1,5,0);  
gtk_box_pack_start (  
    GTK_BOX (main_hbox), spinbutton, FALSE, FALSE, 0);  
gtk_widget_show (spinbutton);
```

```
g_signal_connect_swapped (  
    spinbutton_adj,  
    "value_changed",  
    G_CALLBACK (gimp_preview_invalidate),  
    preview  
);
```


Uživatelské rozhraní modulu C

```
g_signal_connect (  
    spinbutton_adj,  
    "value_changed",  
    G_CALLBACK (gimp_int_adjustment_update),  
    &bvals.level  
);
```

```
gtk_widget_show (dialog);
```

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- Typ modulu
- Životní cyklus modulu
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- Registrace
- Uživatelské rozhraní modulu
- **Použité matematické a grafické funkce**
- API rozšiřované aplikace

Použité matematické a grafické funkce

- GimpMath — Matematické definice a makra
- GimpMatrix — Funkce pro manipulaci s maticemi pro 2D
- GimpVector — Funkce pro manipulaci s 2D vektory
- GimpMD5 — MD5 algoritmus

GimpMath

- RINT
- ROUND
- SQR
- MAX255
- CLAMP0255
- gimp_deg_to_rad
- gimp_rad_to_deg

GimpMatrix

- `gimp_matrix3_mult`
- `gimp_matrix3_translate`
- `gimp_matrix3_scale`
- `gimp_matrix3_rotate`
- `gimp_matrix3_xshear`, `gimp_matrix3_yshear`
- `gimp_matrix3_determinant`
- `gimp_matrix3_invert`
- a mnoho dalších

GimpVector

- `gimp_vector3_add`
- `gimp_vector3_sub`
- `gimp_vector3_cross_product`
- `gimp_vector3_rotate`
- `gimp_vector_2d_to_3d`
- `gimp_vector3_neg`
- `gimp_vector3_normalize`
- a mnoho dalších

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- Typ modulu
- Životní cyklus modulu
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- Registrace
- Uživatelské rozhraní modulu
- Použité matematické a grafické funkce
- **API rozšiřované aplikace**

API rozšiřované aplikace - GIMP Library

- Manipulace s obrázky
 - ▶ čtení a zápis po pixelu, řádku, sloupci
 - ▶ nástroje výběru
 - ▶ nástroje vrstev
- podpora výběrových nástrojů
- GUI

API rozšiřované aplikace - GIMP Base Library

- Stav aplikace GIMP
- Správa paměti
- Nastavení Gimpu (jednotky)
- Správa signálů

API rozšiřované aplikace - GIMP Color Library

- Manipulace s grafickou reprezentací pixelu
- Nástroje pro změnu osvětlení, teploty atd.
- Nástroje pro interpolaci barev
- Převodu mezi formáty
- Cairo

API rozšiřované aplikace - GIMP Config Library

- Serializace a deserializace objektů
- Správa Chyb
- Management nastavení GIMP
- Podpora GScanner
- Utility

API rozšiřované aplikace - GIMP Widgets

- Funkce pro GUI
 - ▶ Tlačítka
 - ▶ Posuvníky
 - ▶ Textová pole
 - ▶ Elementy pro práci s barvou
 - ▶ Výběry
 - ▶ atd.

API rozšiřované aplikace - GIMP Module, Thumbnail Library

- Funkce pro miniatury
- Funkce jádra
- Management nastavení GIMP
- Podpora GScanner
- Utility

Co je třeba řešit u zásuvných modulů GIMPu

Vývoj pod Pythonem

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- **Vývojový jazyk a prostředí**
- Typ modulu
- Životní cyklus modulu
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- Registrace
- Uživatelské rozhraní modulu
- Použité matematické a grafické funkce
- API rozšiřované aplikace

Zásuvný modul v Pythonu

- + Script bez potřeby kompilace
- + Triviální instalace
- + Jednoduché GUI pro jednoduché příklady
- + Dostupnější příklady
- + Dobrá dokumentace API
- + Neobjektový i objektový přístup
- Pomalejší než C a C++
- Složitější instalace, pokud jsou potřeba speciální knihovny
- Náročná realizace pokročilého GUI
- Náročná realizace náhledu

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- **Typ modulu**
- Životní cyklus modulu
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- Registrace
- Uživatelské rozhraní modulu
- Použité matematické a grafické funkce
- API rozšiřované aplikace

Typy modulů u Gimpu

- Filtry
 - Import
 - Export
 - Formát
 - Výběr
 - Výběr Barvy
 - Automatizace
- 1 Stejně jaku u C, C++
 - 2 Primárně jde o formální dělení
 - 3 Je třeba koordinovat s umístěním v menu
 - 4 Funkcionální API je nezávislé na typu modulu

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- Typ modulu
- **Životní cyklus modulu**
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- Registrace
- Uživatelské rozhraní modulu
- Použité matematické a grafické funkce
- API rozšiřované aplikace

Životní cyklus modulu Python

```
metody v třídě
    def start(self):
        ...

    def init(self):
        pass

    def quit(self):
        pass

    def query(self):
        ...
```

- 1 Pokud nechceme volání použít, stačí dát "pass"

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- Typ modulu
- Životní cyklus modulu
- **Nastavení prostředků (konfigurace)**
- Registrace
- Uživatelské rozhraní modulu
- Použité matematické a grafické funkce
- API rozšiřované aplikace

Nastavení prostředků (konfigurace)

```
gimp.install_procedure(  
    "Jméno",  
    "Popisek v menu",  
    "Help",  
    "Autor", "Copyright",  
    "Datum", "Lokace v menu",  
    "Typ obrázku", "Typ modulu",  
    [  
        (PDB_INT32, "run_mode", "Run Mode"),  
        (PDB_IMAGE, "image", "Input image"),  
        (PDB_DRAWABLE, "drawable", "Input drawable"),  
        (PF_INT32, "my_param", "Můj param."),  
    ], []  
)
```

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- Typ modulu
- Životní cyklus modulu
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- **Registrace**
- Uživatelské rozhraní modulu
- Použité matematické a grafické funkce
- API rozšiřované aplikace

Životní cyklus modulu Python

```
#!/usr/bin/python
register(
    "python_fu_resize",
    "Saves the image at a maximum width and height",
    "Saves the image at a maximum width and height",
    "Nathan A. Good", "Nathan A. Good",
    "2010",
    <Image>/Image/Resize to max...",
    "RGB*, GRAY*",
    [], [],
    plugin_main)
main()
```

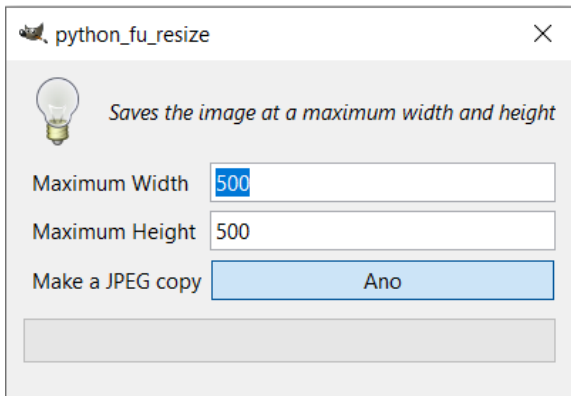

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- Typ modulu
- Životní cyklus modulu
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- Registrace
- **Uživatelské rozhraní modulu**
- Použité matematické a grafické funkce
- API rozšiřované aplikace

Uživatelské rozhraní modulu I

- Automatické generování

```
(PF_INT, "max_width", "Maximum Width", 500),  
(PF_INT, "max_height", "Maximum Height", 500),  
(PF_BOOL, "copy", "Make a JPEG copy", TRUE),
```


python_fu_resize

 Saves the image at a maximum width and height

Maximum Width

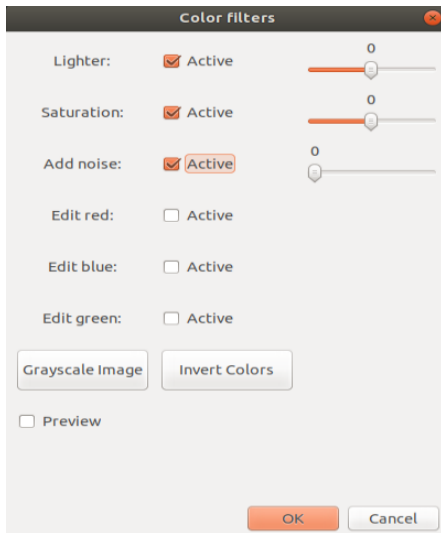
Maximum Height

Make a JPEG copy Ano

Uživatelské rozhraní modulu II

- GTK knihovna - import gtk, gimpui
- ① Definice struktury UI - GTK
 - ▶ button
 - ▶ input
 - ▶ select
 - ▶ radio
 - ▶ checkbutton
- ② napojení GUI na obslužné funkce
 - ▶ `self.ok_button.connect("clicked", self.ok_clicked)`

Uživatelské rozhraní modulu III

Uživatelské rozhraní modulu - náhled

- Náhled v nové vrstvě
- Problém s dobou trvání transformace
 - ▶ Snížení rozlišení
 - ▶ Zjednodušení algoritmu

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- Typ modulu
- Životní cyklus modulu
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- Registrace
- Uživatelské rozhraní modulu
- **Použití matematické a grafické funkce**
- API rozšiřované aplikace

Použité matematické a grafické funkce

- matematická knihovna numpy
- opencv-python

Co je třeba řešit u zásuvných modulů

- Vývojový jazyk a prostředí
- Typ modulu
- Životní cyklus modulu
- Nastavení prostředků (konfigurace)
- Registrace
- Uživatelské rozhraní modulu
- Použité matematické a grafické funkce
- **API rozšiřované aplikace**

API rozšiřované aplikace

- <https://www.gimp.org/docs/python/index.html>
- GIMP2 -> Python Console -> Browse
- Ukázkové příklady

Ladění

- `print` a `sys.stdout` = `open('cesta.txt', 'w')`
- Logování do souboru

Ukázkové příklady

- Dokumentace
- Styl programování
- Memory management
- Náhled

Co bychom po dnešku měli znát

Témata probraná na dnešní přednášce:

- Základní principy psaní modulů pod C/C++
- Základní principy psaní modulů pod Python